

Při vysazení právem zákupním r. 1318 byla veškerá půda rozdělena na 42 lány. 1 lán přidělen byl rychtáři jako lán svobodný. Rychtáři přidělena byla také krčma (pravděpodobně nynější hostinec čp. 102), při této krčmě musil držeti řezníka a pekaře. Rychtář musil držeti jednoho koně jízdného, a proto mu byla přidělena i louka. Hostinec čp. 102 je pravděpodobně bývalá krčma, přidělená rychtáři. Za touto krčmou, jejíž skica je zde uvedena, býval na straně severní mezi čp. 121 a 101 řeznický krám, malý domek ze dřeva, a přes silnici na sever stával až asi do roku 1930 velký, vysoký dům čp. 24. Řeznický krám dal majitel čp. 24 asi před 70 lety zbořit.

Dům čp. 24 – předpokládaná rychta, byl zvláštní, prostorný dům zděný, taktéž i krčma byla zděná a i stavby ve dvoře čp. 24. U čp. 24 byly spíše povrchové sklepy, nad nimi do ulice 3 světnice, prostřední největší a nejvyšší s klenutým stropem. Střechy všech těchto budov byly z došků, nad čp. 102 ze šindelů. Proto stalo-li se, že oheň zničil krytinu, jejich zděný spodek zůstal a krytina se obnovila.

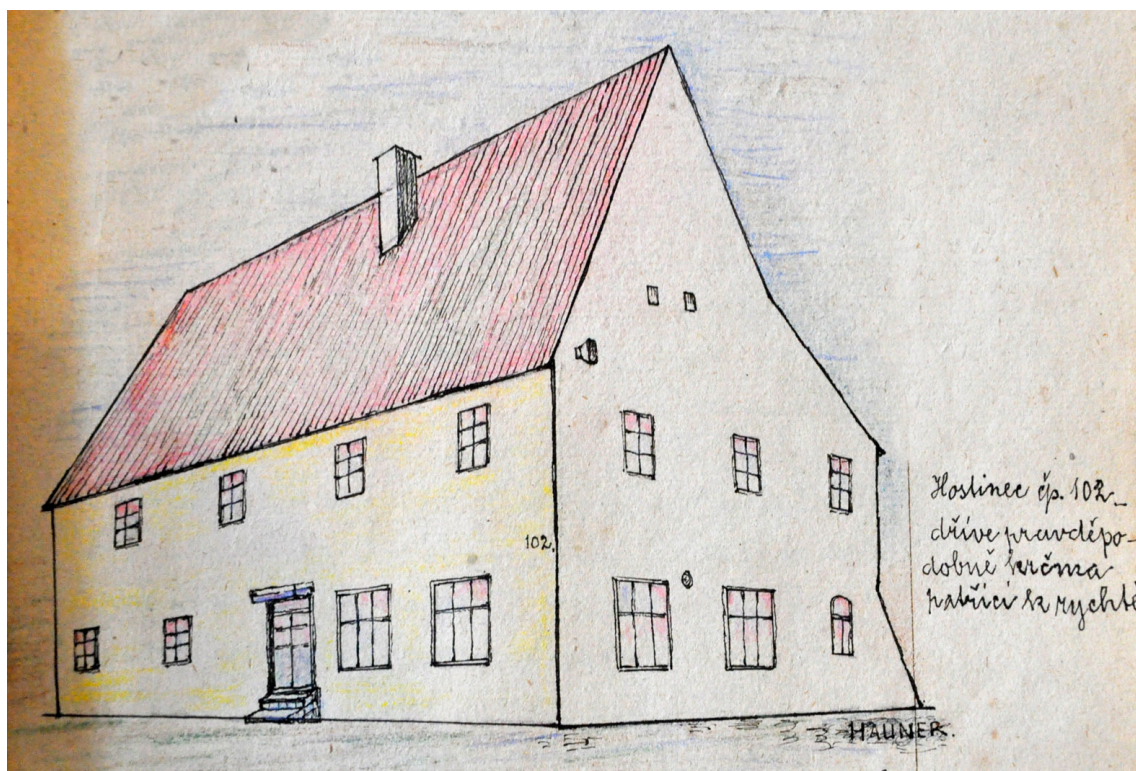
Protože dům čp. 24 upoutával svou zvláštností, výškou a rozsáhlostí, když okolní stavby všech statků byly malé, nízké a chatrné, lidé se domnívali, že to byl snad klášter, neboť slyšeli, že tu byl kněžský, řeholnický řád, premonstráti, přišli také asi r. 1318 z Teplé. Snad byli ve dvoře rychty v komorách nějaký kratší čas ubytováni.

Souvislost čp. 24 (rychty) a řeznického krámu je patrná z toho, že majitel čp. 24 (F. Kraupner) dal krám zbořiti, aby se dům čp. 121 (škola) prodloužit na místo krámu mohl.

Dnes je čp. 102 majetkem místního národního výboru a to od roku 1950. Z dřívějších držitelů hostince s polnostmi byla, pokud se dá zjistiti, Háta Štýbrová, jež dala před kostelem postavit železný křížek na kamenném podstavci opatřený letopočtem 1842. Po ní to byl Antonín Majer, Němec, kterýž ji prodal r. 1874 Jakubu Štrosovi, syn jeho Emil Štros prodal hostinec bez polí Antonínu a Anežce Kučerovým, ti pak Josefu Valešovi z Plzně. Josef Valeš prodal hostinec Emilu Fraňkovi, ten pak předal jej svému zeti Miroslavu Neubertovi, kterýž prodal čp. 102 krušovickému pivovaru.

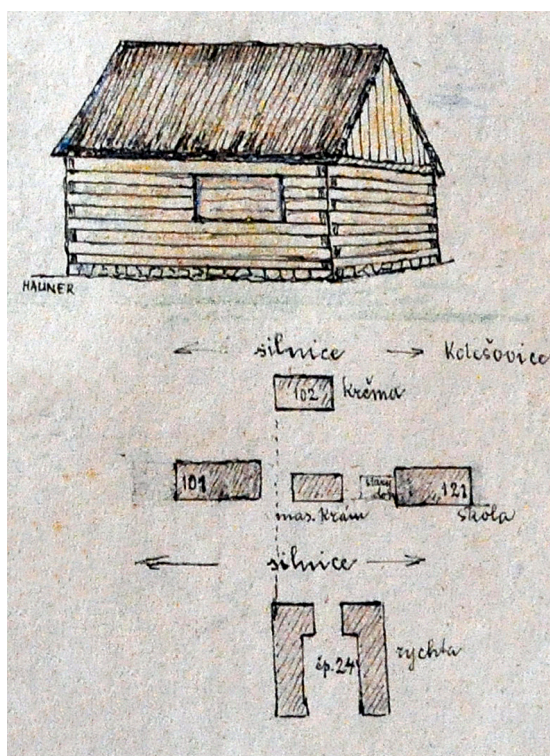
Krušovický pivovar provedl na hostinci větší opravy: prkenné štítý domu dal omítnout, okna ve výčepní místnosti vyměnil za nová okna trojdílná.

Od roku 1950 náleží místnímu národnímu výboru. MNV hostinec pronajal Jednotě. Její vedoucí Antonín Trněný s porozuměním provedl úpravy vnitřní: byla to nová podlaha parketová, probourání zdi mezi lokálem a malou místností za ním. Tak vzniklo

jakoby malé jeviště, jež pro menší kulturní akce je velmi vhodné. Dal oddělit lokál od kuchyně chodbičkou. Západní štít budovy, protože omítka již opadala, pokryti dal eternitovými tabulkami.

Masný krám

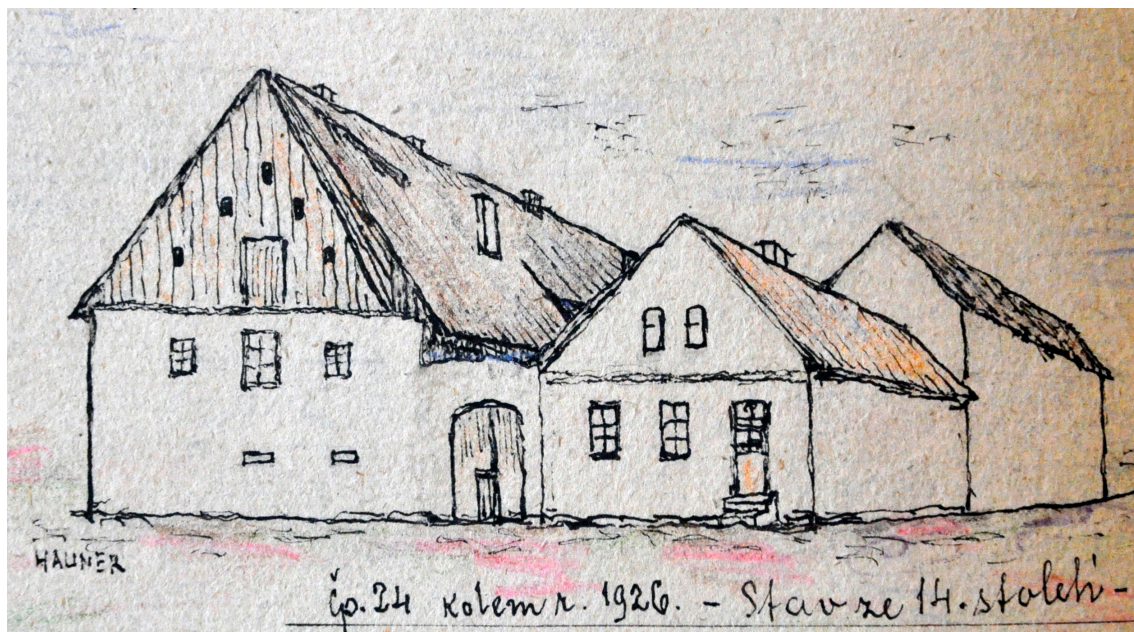
Ke krčmě patřil i masný krám. Stál mezi domem čp. 121 a 101. V letech 1800-1887 byl to dřevěný domek s okenicí, která se otvírala do vodorovné polohy, a na ni řezník lidem maso kladl. Poslední řezník, který tu maso prodával, byl Bed. Düršmíd. Masný krám stával zde pravděpodobně již dávno před rokem 1800 – třeba již na počátku 14. století.

Byl asi 4 m dlouhý, 3 m široký a 2 m vysoký k okraji střechy. Vchod byl ve stěně proti okenici.

Mezi domem čp. 121 a masným krámem byl starý domek a v něm šatlava. Na jeho dvorku byly jatky. Když obec prodlužovala dům čp. 121, zbořen byl masný krám asi roku 1887 a i starý domek, na jich místě vystavěna další část domu čp. 121, ale šatlava zůstala. Krčmu výsadní s krámem masným r. 1605 koupil Sismertl (=Süs

Masný krám. Půdorys rychty, krčmy a masného krámu

Martin = Sladký, č. 46), 1608 dcera Kristina vdala se za Blažeje Cvaka, který 1622 umíraje, odkázal krčmu záduší. Rychtářka Zuzana Štěpanická 1634 krčmu vyplatila, její syn Kašpar 1652 prodal ji Janu Fraňkovi, který ji připojil k rychtě.

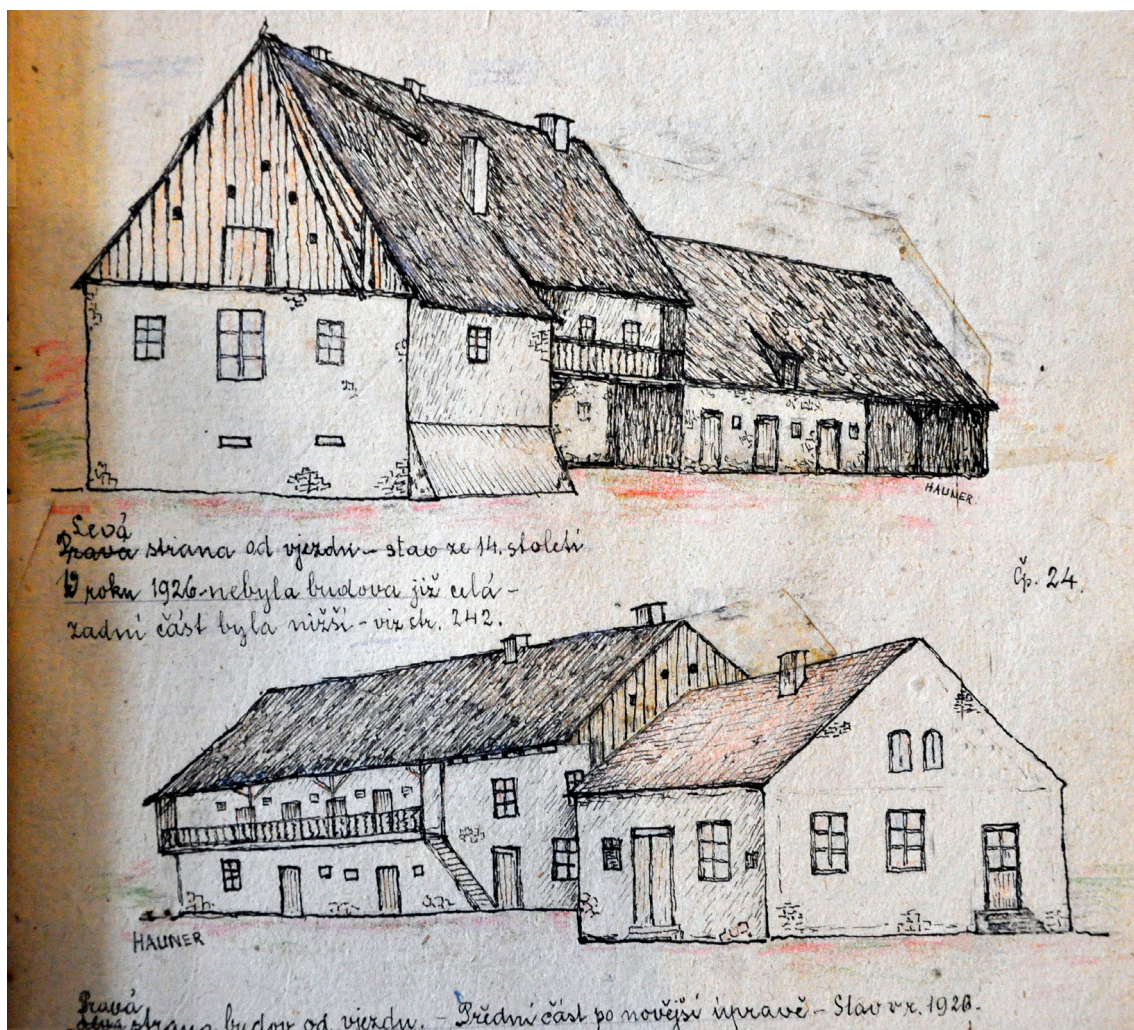
Historie domu čp. 24 – pravděpodobně bývalé rychty

K historii čp. 24 patří jen úryvky podle zápisů a studií kronikáře Kočky, podrobnosti nedají se zjistit. Roku 1380 byl rychtářem Hinzl, r. 1405 Jan (příjmení neznámo), 1530 Martin Knížek, r. 1542 Bubla, jeho syn byl Havel, umřel r. 1578. Po něm Jan Havlovic. Ten r. 1603 prodal rychtářské louky a 1605 prodal 9 jiter a krčmu s krámem masným Martinu Šísovi (=Sísmertl). K rychtě patřil lán dědin svobodných (podle záznamu z r. 1318) a 18 jiter, krčma výsadní s majestátem, při ní řezník s krámem masným a pekař. Také louka pro výživu jízdního koně.

Hejtman hradecký prodal pro dluhy rychtu 1611 Blažeji Cvakovi. Jan Havlovic směnil rychtu Petru Kořínkovi za statek č. 41. Roku 1624 koupil rychtu Kašpar Štěpanický, zemřel r. 1634. Od vdovy Zuzany koupil zpustošenou rychtu Jiří Kořínek. 1638 ke vdově Lidmile přiženil se Emil Franěk, 1642 ujal se bratr Jan, 1652 syn Jan.

Ke vdově Dorotě Kochanské 1668 přiženil se Šimon Vagner. Ten rychtu zlehčil a dal se na vojnu. Hejtman dal r. 1678 zápis Janu Fraňkovi, který vedl živnost pekařskou.

Je nám známo, kde byla krčma, patřící k rychtářství (dosud je v dobrém stavu, je jednoposchoďová, má v 1. patře 10 světnic, dole výčepní místnost a kuchyni, je nám známo, kde stával masný

krám, pekařství snad bývalo v budově pravé, neboť není jasno, k čemu budova byla. Později tam bylo pekařství, ještě v roce 1926. V levé budově jistě bydlel rychtář.

Budovy rychty – budovy po levé straně od vjezdu a níže, budovy po pravé straně od vjezdu. Vpředu světnice, vzadu komory, k nimž se chodilo po pavlačích. Budovy počaly se bořiti již roku 1926. Spodek budov byl zděný a velmi starý, pravděpodobně z počátku 14. století. Vršek budov bylo možné po případném požáru na zdivo přízemní snadno obnovit. Krytina byla z došků. Poslední majitel dr. Lamač střechy nechal zpuštění. V roce 1926 nebyla budova již celá – zadní část byla nižší. Nejprve sesuly se budovy s pavlačemi vlevo, poněkud později budovy s pavlačemi vpravo a pak přední část obytné budovy.

1957

Kanalizace

Místní národní výbor pokračuje v pracích započatých v roce 1956. Tak v ulici u sokolovny směrem na západ navezeny byly v roce 1956 cementové roury. Letos se tam staví kanál hlavně na

svod vrchní vody. Odvodní však i vody ze sklepů. Tam bývaly sklepy všech domů zaplaveny vodou, proto občané se zavázali, že si kanál postaví sami. První začal Václav Čech z čp. 213. Následuje Fr. Němeček z čp. 214 a Václav Martínek z čp. 215.

V roce 1956 za jarních mrazíků zmrzly kanadské topoly vysázené asi před 50 lety kolem rybníka po vnější straně. Bylo jich 27. Protože jich větve zůstaly většinou suché, byly topoly poraženy a jejich kmeny byly rozřezány na prkna a fošny.

Před kostelem u křížku z roku 1842, postaveném Hátou Štýbrovu, majitelkou hostince čp. 102 s polnostmi, zřídilo JZD novou mostovou váhu, kteráž liší se od předešlé tím, že je větší a má větší nosnost.

Letos provádějí se úpravy domků a u četných domků vyměňují se stará okna za nová mnohem širší než dřívější.

Národní výbor připravuje volby do místního, okresního a krajského národního výboru. Konati se budou 19. května. Dne 3. 4. 1957 na podkladě paragrafu 53 zákona o volbách ustavila rada MNV okrskové volební komise pro volby. Okrsková volební komise skládá se z těchto členů: Pelce Adolfa, Procházkové Milady, Nováka Františka, Staňka Václava, Štrosové Anny, Vladimíra Rudolfa a Hejdy Jaroslava.

Dne 27. března 1951 rada MNV jmenovala obvodní volební komise: Bylo jich 18 v tomto složení:

Volební obvod č. 1 – Mráz Zdeněk, Urban Josef, Trešl Antonín a Palkosková Růžena.

Volební obvod č. 2 – Černohlávková Marie, Podracký František, Draždík Jaroslav a Patrák Adolf.

Volební obvod č. 3 – Brabec František, Závorová (Františka) Anežka, Kroupa Karel a Staňková Marie.

Volební obvod č. 4 – Pikeš Vojtěch, Kulovaná Františka, Bradáč Josef a Bazika František.

Volební obvod č. 5 – Ransdorf Václav, čp. 37, Bazika Alois, Worschová Eva a Česal Josef.

Volební obvod č. 6 – Riedl František, Patrovský Josef, Reiserová Dáša a Kučera Rudolf.

Volební obvod č. 7 – Brabec Václav, čp. 280, Hejda Václav, Jiřík František a Rohr Josef.

Volební obvod č. 8 – Kučera Josef, čp. 247, Brož Karel, Patrák Antonín a Frýbert Václav.

Volební obvod č. 9 – Hauner Josef, čp. 268, Čechová Zdeňka, Šitina Josef a Martínek Václav.

Volební obvod č. 10 – Bíža Vladimír, Malina Vladimír, Rolcová Bohumila a Trčka Josef

Volební obvod č. 11 – Procházka František, Nágl Josef, Jelínek Luboš a Šála František

Topoly

Nová váha

Úpravy domků

Volby

Volební komise

Volební obvod č. 12 – Vrabec Antonín, Růžička František, Vlk Slavomil a Hauner Josef, čp. 183
Volební obvod č. 13 – Fišer Václav, Ludvík Karel, Hamršmídová Drah. a Vaněk František.
Volební obvod č. 14 – Kühnel Josef, Šenfluk Karel, Kameník Ant., Hocký Václav.
Volební obvod č. 15 – Dlouhý Josef, Kuklík Karel, Kaut Zdeněk a Tůmová Anežka.
Volební obvod č. 16 – Zástěra Karel, Prošek Jaroslav, Fraňková Libuše a Kec Ota.
Volební obvod č. 17 – Klaban František, Šedivá Helena, Konvalinková Světla a Fröhlich Václav.
Volební obvod č. 18 – Králička Josef, Frelich Josef, Kreislová Jiřina a Loudová Květa.

Volební obvody

Kněževes proto byla rozdělena na 18 volebních obvodů. Pro každý obvod stanoven byl Národní frontou jeden kandidát pro členství v novém místním národním výboru. Na schůzi voličů každého volebního obvodu představil se navržený kandidát, voliči zaujali stanovisko k němu a případně činili námitky proti němu.